

BÁO CÁO

Kết quả giám sát công tác cai nghiện ma túy tại gia đình và cộng đồng trên địa bàn huyện

Thực hiện Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và Hội đồng nhân dân năm 2015; Nghị quyết số 72/NQ-HĐND ngày 15/7/2020 của Hội đồng nhân dân huyện Lệ Thủy về Chương trình giám sát năm 2021, Ban Pháp chế HĐND huyện đã ban hành Quyết định số 43/QĐ-HĐND-BPC ngày 13/9/2021 về việc thành lập Đoàn giám sát “công tác cai nghiện ma túy tại gia đình và cộng đồng” tại các xã, thị trấn đã triển khai mô hình cai nghiện ma túy. Qua giám sát các đơn vị¹, Ban Pháp chế báo cáo HĐND huyện kết quả như sau:

I. ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ THỰC HIỆN

1. Công tác chỉ đạo, tổ chức thực hiện

UBND huyện đã tập trung triển khai công tác cai nghiện ma túy tại gia đình và cộng đồng trên cơ sở các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn từ cấp trên đảm bảo thời gian, đúng quy định. Đã ban hành Kế hoạch số 2797/KH-UBND ngày 23/12/2016 của UBND huyện về Tổ chức công tác cai nghiện ma túy tại gia đình, cai nghiện ma túy tại cộng đồng trên địa bàn huyện Lệ Thủy giai đoạn 2016-2020; Kế hoạch số 539/KH/UBND ngày 15/3/2019 của UBND huyện về Tổ chức cai nghiện và quản lý sau cai nghiện trên địa bàn huyện.

Đến nay, đã có 11 xã, thị trấn đã triển khai Tổ công tác cai nghiện cai nghiện tại gia đình và cộng đồng; các Tổ công tác được tổ chức, phân công nhiệm vụ đúng theo các quy định ban hành².

2. Công tác tuyên truyền, vận động

Hoạt động tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật về phòng ngừa ma túy, hỗ trợ công tác cai nghiện ma túy được các cơ quan ban ngành từ huyện đến cơ sở thực hiện thường xuyên, nghiêm túc. Trong quá trình thực hiện mô hình cai nghiện luôn nhận được sự phối hợp, đồng hành của cả hệ thống chính trị và nhân dân nên đã góp phần nâng cao ý thức chấp hành pháp luật trong nhân dân

¹ Giám sát đối với các đơn vị: Hoa Thủy, Sơn Thủy, Hồng Thủy, Sen Thủy, Phong Thủy, Xuân Thủy, An Thủy, thị trấn Kiến Giang, thị trấn Nông trường Lệ Ninh. Khảo sát nắm bắt thông tin đối với các đơn vị: Phòng Lao động TB&XH huyện, Trung tâm Y tế huyện Lệ Thủy. Mốc số liệu giám sát từ ngày 01/01/2017 đến ngày 30/12/2020.

² ND số 94/2010/NĐ-CP ngày 09/9/2010 của Chính phủ quy định chi tiết về tổ chức cai nghiện ma túy tại gia đình và cộng đồng....

và ý thức tự nguyện, tự giác của chính người nghiện khi chấp hành các biện pháp cai nghiện ma túy theo quy định³.

3. Kết quả thực hiện công tác cai nghiện ma túy (từ 01/01/2017 đến 30/12/2020)

Qua giám sát, Ban Pháp chế nhận thấy: Công tác cai nghiện ma túy tại gia đình và cộng đồng trên địa bàn huyện cơ bản thực hiện đúng theo các trình tự, quy trình của các văn bản cấp trên ban hành⁴.

3.1 Kết quả cai nghiện trên địa bàn huyện:

** Cai nghiện ma túy tại gia đình và cộng đồng*

Đã triển khai 11 mô hình cai nghiện ma túy tại các xã, thị trấn với 64 người lượt người được cai nghiện (trong đó: cai nghiện tại gia đình 17 người; cai nghiện tại cộng đồng; 47 người)⁵.

Về kinh phí: Hàng năm, UBND huyện đã chủ động bố trí kinh phí để triển khai và duy trì các mô hình đã thực hiện⁶.

** Về điều trị thay thế nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc Methadone (Trung tâm phòng chống HIV/AIDS tỉnh bố trí tại huyện):*

Đã bố trí 01 cơ sở điều trị Methadone đặt tại Trung tâm Y tế huyện và thực hiện tổ chức điều trị cho 46 bệnh nhân; kết quả điều trị đạt cao⁷, mang lại hiệu quả cho người bệnh và gia đình.

3.2 Công tác cai nghiện ma túy tại các xã, thị trấn được giám sát:

TT	Đơn vị	Số người được cai nghiện	Ghi chú
1	TT NT Lệ Ninh	06 người	
2	TT Kiến Giang	08 người	
3	Xã Phong Thủy	01 người	
4	Xã Xuân Thủy	01 người	

³ HĐPBPBGDPL huyện; Công an huyện, các cơ quan đoàn thể hàng năm có xây dựng kế hoạch tuyên truyền phòng ngừa tệ nạn ma túy, trợ giúp cai nghiện ma túy; chưa phát hiện trường hợp bỏ trốn trong thời gian đang thực hiện cắt cơn cai nghiện.

⁴ Nghị định số 94/2010/NĐ-CP ngày 09/9/2010 của Chính phủ; Kế hoạch số 1051/KH-UBND ngày 25/8/2014 của UBND tỉnh Quảng Bình; Kế hoạch số 2013/KH-UBND ngày 24/11/2016 của UBND tỉnh về tổ chức cai nghiện ma túy trên địa bàn tỉnh;

⁵ Báo cáo số 203/BC-UBND huyện ngày 14/10/2020 về công tác cai nghiện và quản lý sau cai nghiện ma túy

⁶ Bố trí kinh phí từ 50 triệu đến 100 triệu cho việc thực hiện Kế hoạch số 2797/KH-UBND ngày 23/12/2016 của UBND huyện; có sự hỗ trợ cho các mô hình đã triển khai mô hình.

⁷ Báo cáo của Trung tâm Y tế: Có 90% bệnh nhân tuân thủ điều trị tốt; đa số bệnh nhân điều trị không còn sử dụng ma túy.

5	Xã Sơn Thủy	07 người	
6	Xã Hoa Thủy	17 người	
7	Xã Sen Thủy	0	Đã thành lập tổ công tác cai nghiện nhưng chưa có đối tượng nghiện
8	Xã Hồng Thủy	0	
9	Xã An Thủy	0	

Qua tìm hiểu, Ban Pháp chế nhận thấy: Các xã, thị trấn đã thành lập Tổ công tác, có sự phân công nhiệm vụ của từng thành viên, trong đó: Lực lượng công an và cán bộ chính sách xã hội làm đầu mối tiếp nhận khai báo và đăng ký cai nghiện. Trong thời gian cắt cơn nghiện luôn được Tổ công tác cai nghiện theo dõi, quản lý khá chặt chẽ, trách nhiệm⁸.

4. Đánh giá chung về kết quả đạt được

Nhìn chung, công tác cai nghiện ma túy tại gia đình và cộng đồng trên địa bàn huyện cơ bản thực hiện khá đầy đủ các chỉ tiêu của Kế hoạch công tác cai nghiện ma túy giai đoạn 2016-2020 của huyện, hình thức cai nghiện phù hợp với Đề án Đổi mới công tác cai nghiện ma túy trên địa bàn tỉnh Quảng Bình đến năm 2020.

Trong quá trình thực hiện kế hoạch cai nghiện ma túy, đã nhận được sự vào cuộc, đồng hành các cấp các ngành, sự ủng hộ của nhân dân. Đồng thời, việc cai nghiện tại địa bàn cư trú nên người cai nghiện nhận được nhiều hỗ trợ từ gia đình, các tổ chức, do vậy tính tự giác cai nghiện cao hơn, hiệu quả tích cực hơn, giúp góp phần giảm nhẹ nạn ma túy trên địa bàn huyện.

II. HẠN CHẾ VÀ NGUYÊN NHÂN

1. Hạn chế, vướng mắc

Công tác tuyên truyền chưa tạo được hiệu ứng lan tỏa mạnh trong nhân dân; phần nhiều vẫn còn tâm lý kỳ thị với người nghiện ma túy; việc cập nhật, triển khai văn bản về phòng, chống ma túy chưa thực sự được quan tâm đúng mức.

Kết quả công tác cai nghiện tại gia đình và cộng đồng tại các xã, thị trấn vẫn đang ở mức độ mô hình thí điểm, hiệu quả chưa cao, hoạt động ở mức cầm chừng, thiếu sự bền vững, tiến độ có chiều hướng giảm so với thời gian đầu ban hành Kế hoạch. Công tác kiểm tra giám sát tiến độ thực hiện các mô hình cai nghiện chưa được thực hiện hường xuyên.

⁸ Chưa phát hiện các tình huống gây nguy hiểm trong thời gian cắt cơn nghiện ma túy... Tổ công tác cai nghiện TT NT Lệ Ninh là điển hình trong Mô hình cai nghiện ma túy trên toàn tỉnh

Hoạt động cai nghiện ở nhiều xã, thị trấn chủ yếu mới ở mức ra quyết định và tập trung vào cắt cơn giải độc; xã chưa bố trí kinh phí hàng năm để tiếp tục duy trì mô hình cai nghiện đã triển khai. Công tác thống kê, lưu trữ hồ sơ chưa đảm bảo⁹; các hoạt động hỗ trợ sau cai nghiện như: hỗ trợ học nghề, cho vay vốn, giải quyết việc làm chưa được chú trọng đúng mức¹⁰.

2. Nguyên nhân của những hạn chế

Xác định công tác cai nghiện ma túy tại gia đình và cộng đồng là nhiệm vụ mới và phức tạp¹¹ trong khi điều kiện thực tế ở cơ sở phần lớn chưa đảm bảo cơ sở vật chất¹².

Tổ công tác cai nghiện ma túy hoạt động theo chế độ kiêm nhiệm, không có cán bộ chuyên môn chuyên sâu về lĩnh vực, chuyên sâu giúp ổn định về tâm lý người nghiện¹³. Trong khi hệ thống văn bản liên quan đến việc hướng dẫn đưa người nghiện đi cai nghiện bắt buộc, tập trung còn chông chéo, khó áp dụng trong thực tiễn.

Chế độ hỗ trợ kinh phí cho cai nghiện tại gia đình và cộng đồng còn rất hạn chế, định mức thấp¹⁴ (chỉ đáp ứng một phần giai đoạn cắt cơn, giải độc và giới hạn trong diện gia đình chính sách nên ít đối tượng thực nhận được nguồn hỗ trợ).

Gia đình người nghiện đóng vai trò then chốt trong công tác cai nghiện, nhưng do nhiều nguyên nhân và cuộc sống mưu sinh nên không thường xuyên giám sát, hỗ trợ người nghiện trong quá trình cai nghiện và quản lý sau cai nghiện.

III. NHỮNG KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

1. Đối với UBND các xã, thị trấn

Hàng năm quan tâm bố trí nguồn kinh phí cho công tác tuyên truyền phòng chống ma túy, công tác cai nghiện ma túy trên địa bàn¹⁵. Chỉ đạo Tổ công tác cai nghiện ma túy tiến hành rà soát lại kết quả, quy trình công tác cai nghiện đảm bảo tính an toàn; thực hiện công tác thống kê, lưu trữ văn bản, hồ sơ đảm bảo các quy

⁹ Một số Tổ công tác còn thiếu hồ sơ trong quá trình bàn giao từ công an xã sang công an chính quy

¹⁰ Mới có 01 người được hỗ trợ đào tạo nghề, 01 người được hỗ trợ vay vốn với số tiền 20 triệu đồng

¹¹ Theo đánh giá: Các mô hình toàn tỉnh cũng đạt hiệu quả thấp; đồng thời việc xác định tình trạng nghiện ma túy là một vấn đề khó, có thể gây nhầm lẫn, cần có kỹ năng lâm sàng chuyên sâu về chuyên khoa tâm thần...vv

¹² Chưa có địa điểm riêng để theo dõi hội chứng cai nghiện của người nghiện ma túy; phần lớn chưa đảm bảo về an toàn an ninh trong các tình huống phức tạp có thể xảy ra ...

¹³ Hiện tại chỉ có Trường trạm Y tế được tập huấn và cấp chứng chỉ hành nghề, tuy nhiên để trực tiếp cai nghiện phần nhiều còn tâm lý lo lắng, lúng túng.

¹⁴ Thông tư số 148/2014/TTLT/BTC-BLĐTBXH; Thông tư số 124/2018/TT/BTC của Bộ Tài chính.

¹⁵ Điều 37, NĐ 94/2010/NĐCP ; Kế hoạch 2797/KH-UBND ngày 23/12/2016 của UBND huyện;...

định hiện hành. Tạo nhiều điều kiện hơn trong các hoạt động xã hội, giúp tái hòa nhập cộng đồng của người sau cai nghiện.

Phối hợp với Trung Y tế huyện trong việc thông tin, giới thiệu, vận động các đối tượng nghiện chất dạng thuốc phiện đến đăng ký tham gia điều trị Methedone tại Trung tâm thuận lợi, hiệu quả.

2. Đề nghị UBND huyện

Tổ chức tổng kết mô hình cai nghiện ma túy tại gia đình và cộng đồng từ lúc triển khai đến nay để đánh giá một cách toàn diện, có những giải pháp thiết thực phù hợp với tình hình ma túy trên địa bàn.

Kiến nghị với UBND tỉnh bố trí thêm Cơ sở điều trị nghiện bằng chất thay thế Methadone đặt tại các Cụm xã để đảm bảo tổ chức thực hiện công tác cai nghiện ma túy trên địa bàn thuận lợi và hiệu quả hơn.

Đề nghị UBND huyện tiếp tục quan tâm bố trí kinh phí để duy trì các mô hình cai nghiện ma túy tại gia đình và cộng đồng đã triển khai trên địa bàn huyện trong thời gian qua.

Trên đây là kết quả giám sát công tác cai nghiện ma túy tại gia đình và cộng đồng trên địa bàn huyện, Ban Pháp chế báo cáo để các Đại biểu Hội đồng nhân dân huyện và các đơn vị chịu sự giám sát được biết./.

Nơi nhận:

- TV Huyện ủy; (Báo cáo)
- Thường trực HĐND huyện;
- UBND, UBMTTQVN huyện;
- Các đại biểu HĐND huyện;
- Các đơn vị chịu sự giám sát;
- Lưu VT.

**TM. BAN PHÁP CHẾ
TRƯỞNG BAN**

Nguyễn Thanh Đức